

ВІДГУК
офіційного опонента
на дисертацію Леськів-Бондарчук Ганни Володимирівни
«ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОГО
ВИХОВАННЯ ДО СПОРТИВНО-ОЗДОРОВЧОЇ РОБОТИ
З ЛЮДЬМИ ТРЕТЬОГО ВІКУ»,

подану на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук
за спеціальністю 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти

Актуальність теми дослідження

Однією з потреб сьогодення є вдосконалення й оптимізація освітнього процесу в галузі фізичної культури і спорту. Оновлення нових галузевих стандартів потребує переосмислення загальноприйнятих, традиційних підходів до професійної підготовки здобувачів вищої освіти, модернізацію змісту навчальних планів, спрямованих на формування компетентностей, використання ними у майбутній професійній діяльності нових ефективних варіативних систем, моделей, інноваційних підходів відповідно до сучасних вимог суспільства.

Сучасна освіта повинна орієнтуватися на реальні потреби суспільства, враховуючи демографічні та соціальні зміни. Зокрема, спортивно-оздоровча робота з людьми третього віку є важливим напрямком, оскільки зростаюча тривалість життя вимагає забезпечення здоров'я та активності людей похилого віку.

З цієї позиції тема дисертаційного дослідження Леськів-Бондарчук Ганни Володимирівни є досить своєчасною. Актуальність дисертаційного дослідження належно обгрунтовано у змісті дисертації. Вивчення тексту дисертації, автореферату та опублікованих за темою дослідження наукових праць засвідчує, що рецензована робота Леськів-Бондарчук Ганни Володимирівни присвячена дослідженню актуальної і недостатньо розробленої проблеми теорії та методики професійної освіти.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Дослідження проводилося відповідно до теми «Національної доктрини розвитку освіти в Україні», тематичного плану науково-дослідної роботи кафедри фізичної культури і спорту у межах наукової теми УкрІНТІ (державний реєстраційний номер: 0124U002418) «Підготовка фахівців галузі фізичної культури і спорту до здійснення спортивно-оздоровчої роботи серед різних груп населення». Тему дисертації затверджено вченою радою Приватного вищого навчального закладу «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука» (протокол № 7 від 28 лютого 2013 року) та узгоджено в Міжвідомчій раді з координації досліджень у галузі освіти, педагогіки і психології НАПН України (протокол № 8 від 25 листопада 2014 року).

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, їх достовірність

Результати дисертаційного дослідження носять об'єктивний характер, опираються на достатню кількість дослідницького матеріалу та підтверджуються широтою охоплення і узагальнення зібраних і опрацьованих особисто автором первинних матеріалів, застосуванням комплексу методів наукового пошуку. Отримані показники обчислені з використанням математичної статистики.

Аналізуючи ґрунтовність наукових положень, висновків, необхідно, перш за все, відзначити логічний взаємозв'язок назви наукового напрямку, постановки мети і завдань дослідження. Висновки впливають з завдань та змісту дисертаційного дослідження, їх об'єктивність і новизна не викликає сумніву. Автором чітко визначена методична та теоретична основа дослідження.

Основні теоретичні та практичні результати дисертаційного дослідження викладено в 16 публікаціях автора (з них 14 – одноосібні): 7 відображають основні наукові результати (з них – одна публікація у виданнях України, які включені до міжнародних наукометричних баз (Index

Sopernicus), 6 публікацій апробаційного характеру, 3 – додатково відображають результати дослідження.

Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків до розділів, висновків до роботи, списку використаних джерел (150 найменувань, із них 20 – іноземними мовами) та 20 додатків. Дисертація містить 20 таблиць та 27 рисунків. Загальний обсяг дисертації становить 287 сторінок, із них основний текст – 168 сторінок.

Достовірність результатів та їх наукова новизна

До найбільш значущих наукових результатів треба віднести те, що автором вперше теоретично обґрунтовано, розроблено та впроваджено в освітній процес ЗВО структурно-функціональну модель підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання до спортивно-оздоровчої роботи з людьми третього віку, яка розглядається з позиції компетентнісного, системного, діяльнісного, особистісно орієнтованого, технологічного методологічних підходів, базується на використанні принципів суб'єктності, свідомості й активності, наочності, доступності, професійної спрямованості, рефлексивності, ураховує організаційно-педагогічні умови, які реалізуються комплексом форм, методів технологій та засобів навчання.

Нам імпонує, що дисертантом визначено та схарактеризовано компоненти готовності майбутніх фахівців з фізичного виховання до спортивно-оздоровчої роботи з людьми третього віку, критерії та показники, рівні готовності майбутніх фахівців з фізичного виховання до спортивно-оздоровчої роботи з людьми третього віку.

Також подальшого розвитку набули теоретичні та методичні аспекти підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання до спортивно-оздоровчої роботи з людьми третього віку.

Практичне значення результатів дослідження

Практичне значення результатів дослідження полягає у спрямованості його результатів на вдосконалення процесу професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання, в затребуваності авторських матеріалів, які дозволяють в умовах освітнього процесу закладів вищої освіти значно підвищити його ефективність.

Необхідно вказати на достатню географію впровадження результатів дисертаційного дослідження Леськів-Бондарчук Ганни Володимирівни.

Основні положення та результати дослідження упроваджені в освітній процес Приватного вищого навчального закладу «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука» (довідка № 01/295 від 09.12.2024), Волинського національного університету імені Лесі Українки (довідка № 03-24/04/3666 від 27.11.2024), Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії імені Тараса Шевченка (довідка № 05-16/146 від 08.11.2024), Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (довідка № 01-23/348 від 21.11.2024).

Оцінка змісту дисертації, її завершення в цілому та ідентичності змісту автореферату й основних положень дисертації

У першому розділі «Теоретичні засади підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання до спортивно-оздоровчої роботи з людьми третього віку» проаналізовано сучасний стан розробленості проблеми підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання до спортивно-оздоровчої роботи з людьми третього віку, обґрунтовано теоретичні засади та схарактеризовано підготовку майбутніх фахівців з фізичного виховання до спортивно-оздоровчої роботи з людьми третього віку як психолого-педагогічної проблеми.

На нашу думку заслуговує на увагу те, що автором проаналізовано освітні стандарти і з'ясовано, що в умовах оновлення нових стандартів вищої освіти для сфери фізичної культури і спорту, доцільно використовувати досвід європейських закладів підготовки фахівців з фізичного виховання і спорту. Найважливішим серед них є набуття фундаментальних знань з теорії спортивної підготовки, які поєднуються з постійною практикою або виконанням практичних проектів на базі наукових центрів і лабораторій. Характерною особливістю системи вищої фізкультурно-спортивної освіти є те, що освітня траєкторія підготовки фахівців у них проявляється в послідовності етапів навчання, які студент має пройти для набуття знань, умінь, навичок і досвіду.

Автором визначено, що підготовка майбутніх фахівців з фізичного виховання до спортивно-оздоровчої роботи з людьми третього віку – це процес, що здійснюється у змісті спеціальної поглибленої підготовки, яка ґрунтується на базових знаннях, уміннях та навичках у сфері фізичної культури, досягненнях геронтології; спрямована на засвоєння теорії та практики спортивно-оздоровчої діяльності задля збереження активності людей третього віку в усіх галузях життєдіяльності; складається з навчально-

пізнавального, мотиваційно-цільового та регуляторно-комунікативного модулів.

У другому розділі **«Організаційно-педагогічні умови підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання до спортивно-оздоровчої роботи з людьми третього віку»** автором проаналізовано структуру, компоненти, критерії, показники та рівні сформованості готовності майбутніх фахівців з фізичного виховання до спортивно-оздоровчої роботи з людьми третього віку, обґрунтовано організаційно-педагогічні умови їхньої підготовки.

Дослідником запропоновано структурно-функціональну модель підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання до спортивно-оздоровчої роботи з людьми третього віку, що складається з чотирьох окремих блоків:

- цільовий блок акумулює в собі мету, визначає зміст та основні завдання процесу підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання до спортивно-оздоровчої роботи з людьми третього віку;
- методологічний блок: методологічні підходи і принципи;
- організаційно-діяльнісний блок, до якого входять технології; форми та методи організації освітнього процесу; засоби; організаційно-педагогічні умови підготовки фахівців з фізичного виховання до спортивно-оздоровчої роботи з людьми третього віку;
- діагностично-результативний блок дав змогу визначити основні компоненти, критерії, рівні та результат готовності майбутніх фахівців з фізичного виховання до спортивно-оздоровчої роботи з людьми третього віку.

На підставі результатів констатувального етапу експерименту здійснено апробацію структурно-функціональної моделі підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання до спортивно-оздоровчої роботи з людьми третього віку. Реалізація організаційно-педагогічних умов полягала в розробці та впровадженні курсу «Організація та проведення спортивно-оздоровчої роботи з людьми третього віку».

У третьому розділі **«Реалізація структурно-функціональної моделі та організаційно-педагогічних умов у підготовці майбутніх фахівців з фізичного виховання до спортивно-оздоровчої роботи з людьми третього віку»** проаналізовано діагностику сучасного стану підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання до спортивно-оздоровчої роботи з людьми третього віку в практиці роботи ЗВО, схарактеризовано курс «Організація та проведення спортивно-оздоровчої роботи з людьми третього віку».

На етапі експерименту визначено рівні готовності майбутніх фахівців з фізичного виховання, які готуються до здійснення спортивно-оздоровчої роботи, за визначеними критеріями: мотиваційно-ціннісним, професійно-когнітивним, операційно-діяльнісним, оцінювально-рефлексивним. Дослідник вказує, що в експериментальному навчанні було впроваджено структурно-функціональну модель підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання до спортивно-оздоровчої роботи з людьми третього

віку. Аналіз результатів показав ефективність розробленого курсу «Організація та проведення спортивно-оздоровчої роботи з людьми третього віку», оскільки відбулися значні зміни за всіма критеріями.

У висновках викладено основні результати дослідження проблеми, сформульовано пропозиції щодо додаткових розвідок проблеми підготовки фахівців фізичного виховання в контексті нових суспільних викликів.

Стиль і мова дисертації

Матеріал дисертації викладено послідовно, стиль викладання науковий, чіткій і лаконічний. В цілому дисертація є закінченою науковою роботою, що відповідає паспорту спеціальності 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти.

Дискусійні положення та побажання щодо вдосконалення змісту дисертації

Позитивно оцінюючи дисертаційне дослідження Леськів-Бондарчук Ганни Володимирівни, слід визначити зауваження, які можуть стати предметом дискусії під час захисту:

1. Вважаємо, що у вступі недостатньо аргументована актуальність теми дослідження. Потрібно було б більше уваги звернути на основні причини недостатнього рівня підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання до спортивно-оздоровчої роботи з людьми третього віку у ЗВО України.

2. На наш погляд, у дисертаційному дослідженні бажано було б більше акцентувати увагу на специфіці підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання до спортивно-оздоровчої роботи з людьми третього віку не тільки у закладах вищої освіти, а також у закладах підвищення кваліфікації.

3. Вважаємо, що в дисертаційному дослідженні варто було б ґрунтовніше розкрити можливості гнучкого впровадження структурно-функціональної моделі підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання до спортивно-оздоровчої роботи з людьми третього віку у різних закладах освіти України.

4. Вивчення стану проблеми підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання до спортивно-оздоровчої роботи з людьми третього віку в педагогічній теорії і практиці дозволило автору виявити низку суперечностей, що негативно впливають на якість формування у них готовності до професійної діяльності та професійної компетентності. З огляду на це потребує пояснення, чи вдалося автору розв'язати ці суперечності під час дослідно-експериментальної роботи, оскільки у висновках автор на цей аспект увагу на акцентує.

5. У дисертаційному дослідженні бажано було б представити не тільки переваги курсу «Організація та проведення спортивно-оздоровчої роботи з людьми третього віку», але й утруднення, які доводилось долати під час його експериментального впровадження.

Водночас, варто зазначити, що висловлені зауваження не є принциповими, вони мають рекомендаційний характер і суттєво не

впливають на загальну позитивну оцінку та не заперечують наукової цінності дисертаційного дослідження Леськів-Бондарчук Ганни Володимирівни.

Загальні висновки

Проведений аналіз дає підстави зробити загальний висновок, що за актуальністю, змістом, сукупністю отриманих результатів, науковою новизною, теоретичною і практичною значущістю, достовірністю та повнотою висвітлення їх у публікаціях дисертаційна робота «Підготовка майбутніх фахівців з фізичного виховання до спортивно-оздоровчої роботи з людьми третього віку», подану на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук, є завершеним, цілісним дослідженням вагової наукової проблеми, яке відповідає вимогам наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 р. (zareєстрованого в Міністерстві юстиції України від 03 лютого 2017 р. за № 155/30023) та пунктам 9, 11-14 «Порядку присудження наукових ступенів» (затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 24.07.2013 р. № 567 зі змінами), нормативним актам МОН України та паспорту спеціальності, а її автор – Леськів-Бондарчук Ганна Володимирівна заслуговує присудження наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальністю 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти.

Офіційний опонент:

**доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри фізичного виховання
та спорту Львівського національного
університету імені Івана Франка**

О.В. Шукатка

**Вчений секретар
Львівського національного університету
імені Івана Франка**

О.С. Грабовецька